

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

מאמר
בכ"ה בכסלו כו' – ה'תש"מ

מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

בלתי מוגה

יוצא לאור לש"פ וישב, כ"ג כסלו, ה'תש"פ

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים לבריאה

שנת השבעים לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע

פתח דבר

לקראת ש"פ וישב, כ"ג כסלו ה'תש"פ, הננו מוציאים לאור (בהוצאה חדשה ומתוקנת) מאמר ד"ה בכ"ה בכסלו יומי דחנוכה כו', שנאמר בהתוועדות מוצאי ש"פ וישב, שבת חנוכה ה'תש"מ (לפני ארבעים שנה), הנחה בלתי מוגה (תדפיס מספר המאמרים — חנוכה, שהגיע מבית הכורך ימים אלו).

*

בתור הוספה — מענה (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

חג הגאולה, י"ט כסלו, ה'תש"פ,
שנת השבעים לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע,
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2019 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5780 • 2019

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס

The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237

(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

תוכן המאמר

ענין המנורה – להאיר את כל העולם, ע"י שבעת הנרות, שעל ידם מבררים את שבעת המדות, שבעת ימי הבנין. והבירור הוא בחכמה, שהו"ע השמן, המשכת המוחין אל המדות, שע"ז מנצחים את המדות דלעו"ז. ונוסף על הפעולה בעולם, ישנה לפנ"ז הפעולה בנפש – להדליק את שבעת הסוגים שבנש"י שיאירו „אל מול פני המנורה“, ע"י המשכת אור החכמה (שמן), היו"ד שבנשמה ועד לקוצו של יו"ד, בחי' היחידה, שתומשך עד לבחי' העקב, ועד לאחיזה בעקב עשו, להכניעו תחת הקדושה.

אך כאשר היוונים „טמאו כל השמנים שבהיכל“, אזי צריך למצוא „פך אחד של שמן חתום בחותמו של כהן גדול“, שהו"ע העבודה במס"נ (מסירת הרצון), מבלי להתחשב בכך שהם חלשים ומעטים נגד רבים וגבורים כו'. ועי"ז נמשך ומתגלה „שמך הגדול“ בב' האופנים זהלל (מלמעלה למטה) והודאה (מלמטה למעלה).

וזמנה של עבודה זו בשנה – בימי חנוכה, שהם במספר שמונה, בחי' המקיף, שזהו"ע „והוי' יגי' חשכי“, שעיי"ז הנה גם „משתשקע החמה“, יכולים להאיר „על פתח ביתו מבחוץ“, „עד דכליא ריגלא דתרמודאי“. ומזה נמשך בכל השנה כולה.

בס"ד. מוצאי ש"פ וישב, שבת חנוכה, ה'תש"מ

(הנחה בלתי מוגה)

בכ"ה בכסלו יומי דחנוכה כו', שכשנכנסו יוונים להיכל טמאו כל השמנים שבהיכל, וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום כו' לא מצאו אלא פך אחד של שמן שהי' חתום¹ בחותמו של כהן גדול וכו', לשנה אחרת קבעום ועשאוים ימים טובים בהלל והודאה². וידוע המבואר בזה בדרושי רבותינו נשיאינו בתורה אור³ (וכן בדרושי הנשיאים שלאח"ז⁴), דצריך להבין מאי טעמא קבעו הנס בנרות ואור⁵. דהנה, הן אמת שהנס הי' בפך אחד של שמן שלא הי' בו אלא להדליק יום אחד, והדליקו ממנו שמונה ימים, הרי הא גופא דורש ביאור, למה עשה הקב"ה שבזה הי' הנס, ולכן יקבעו אח"כ מצות היום בענין הדלקת הנרות. ובפרט שהי' גם נס הנצחון במלחמה⁶, כפי שאומרים בנוסח ועל הנסים: מסרת גבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים וכו' (ומונה כל חמש הדרגות), שזהו ענין בפני עצמו, לכאורה, שאינו שייך לענין האור והנרות בנס השמן. ואעפ"כ, קבעו הנס בנרות, באופן שהתחלת ימי חנוכה ומצוותי' היא בהדלקת נרות חנוכה, וככל ענין של התחלה ע"פ תורה, התחלה בקדושה, הרי זה מורה גם על התחלה במעלה. גם צריך להבין, מה ענין נרות להלל והודאה³.

ב) ומבאר בתו"א³: "ויובן בהקדים לבאר ענין המנורה שבבהמ"ק, שארז"לי וכי לאורה הוא צריך כו'". דהנה כתיב⁸ דבר אל אהרן גו' בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות, ועל זה אמרו רז"ל וכי לאורה הוא צריך כו', אלא כדי שיהי' אור בעולם, כיון שמשם אורה יוצאה לכל העולם⁹, והיינו, שמביהמ"ק יצא האור ע"י חלוני שקופים אטומים¹⁰ והגיע בכל העולם כולו, ועד גם בכל סדר

(תו"א שם); "קבעו הנס בנרות" (שם לב, ב).

(6) ראה גם לקו"ש ח"י ע' 143. חכ"ה ע' 237 ואילך.

(7) שבת כב, ב. מנחות פו, ב.

(8) בהעלותך ח, ב.

(9) ראה ירושלמי ברכות פ"ד ה"ה.

(10) מלכים"א ו, ד. מנחות שם ובפרש"י

(כת"י).

(1) כ"ה בטור או"ח סתר"ע.

(2) שבת כא, ב.

(3) ד"ה זה בתו"א וישב כט, א.

(4) ראה שערי אורה שער החנוכה ד"ה

בכ"ה בכסלו פמ"א-מב. פנ"ג. סהמ"צ להצ"צ

עא, א. שם, סע"ב ואילך. אוה"ת חנוכה

(בראשית ח"ה) רעה, ב.

(5) "למה תקנו בנס זה להדליק נרות"

ההשתלשלות. וכידוע ומבואר בכ"מ¹¹ שכאשר איש מישראל מקיים מצוה בעוה"ז התחתון שאין תחתון למטה הימנו, ה"ה פועל עילוי והוספת אור בעולם האצילות — אצילות הפרטי, (ומזה מובן) גם אצילות הכללי, שמשם עד לעוה"ז התחתון הוא כללות סדר ההשתלשלות. ובפרט ע"פ המבואר¹², שע"י כל מצוה [שכדי שתהי' במעשה בפועל, שהמעשה הוא העיקר¹³, יש צורך באיש ישראל, נשמה בגוף, שיקיים אותה] נעשה צוותא וחיבור עם בעל הרצון, ועד לבחי' שלמעלה מכל ענין מציאות הרצונות, שהו"ע התענוג, ועד לעצמותו ומהותו ית'. ועאכו"כ שכל ענינים אלו הם ביתר שאת ויתר עוז במצוה כללית הקשורה עם שבעת הנרות, שבהם פועלים ענין כללי, אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות.

ג) **וממשיך** לבאר: "והענין, כי הנרות הם המדות, לך ה' הגדולה והגבורה כו"¹⁴, והן ז' נרות, כנגד ז' מדות. והנה, בכל מדה ומדה יש זה לעומת זה בקליפה נגד הקדושה כו', וצריך לבררם ולהפכם להתכלל בקדושה עליונה כו'. והבירור הוא בחכמה כו', והחכמה הוא בחי' אור להאיר את המדות ולזככן".

והענין בזה, דהנה, בריאת העולם היתה ע"י שבעת המדות, שהם שבעת ימי הבנין, החל ממדת החסד, כמ"ש¹⁵ עולם חסד יבנה, וכן המדות שלאח"ז, עד לכללות שבעת המדות. אמנם, ענין העולם הוא באופן של העלם (עולם מלשון העלם¹⁶) והסתר, שזהו כדי שתוכל להיות עבודת איש הישראלי בבחירתו, כמ"ש¹⁷ ובחרת בחיים. ולכן, את זה לעומת זה עשה האלקים¹⁸, עי"ז שבראשית ברא אלקים¹⁹, ובזה צריך להיות הענין דאלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות הוי' אלקים גו'²⁰, שפועל איש הישראלי ע"י עבודתו ב"אלקים" לגלות (ברא, לשון גילוי²¹) את הכוונה שבזה (כתורת הבעש"ט²²), עד שנעשה הוי' אלקים (תחילה הוי' ואח"כ אלקים). ועד שמהענין דאלה תולדות השמים והארץ נעשית

16 לקו"ת במדבר ה, ג. שלח לו, ד.	11 ראה עץ חיים שער לט (שער מ"ן
17 נצבים ל, יט.	ומ"ד) דרוש יא סימן טז. קו"א לתניא קנה, א.
18 קהלת ז, יד.	סה"מ תרצ"א ע' צט. וש"נ.
19 בראשית א, א.	12 ראה לקו"ת בחוקותי מה, ג. סה"מ
20 שם ב, ד.	תרצ"ט ס"ע 160 ואילך. ה'ש"י"ת ע' 72.
21 ראה חולין מג, ב. מאמרי אדמו"ר	13 אבות פ"א מ"ז.
הזקן תקס"ג ח"א ריש ע' תז.	14 דברי הימים"א כט, יא.
22 ספר השיחות תש"ח ע' 64. כתר שם	15 תהלים פט, ג. וראה סה"מ תש"ח ע'
טוב הוספות סימן ד ואילך. וש"נ.	273.

שלימות העולם באופן שלמעלה ממדידה והגבלה, שזהו"ע אלה תולדות פּרץ²³, כפי שיהי' כשיעלה הפורץ לפנינו²⁴, בביאת מלכא משיחא.

והנה כיון שאת זה לעומת זה עשה האלקים, הרי יכול להיות הענין דלאום מלאום יאמץ²⁵, כשזה קם זה נופל²⁶, גם באופן הפכי כו'. אלא שהקב"ה עוזרו²⁷, ולכן מנצחים המדות דקדושה את המדות דלעו"ז, ע"י העבודה בכל מדה באופן המתאים למדה זו, ועד לעבודה באופן שנאספו שמה כל העדרים²⁸, כמבואר בארוכה בהתוועדות שלפנ"ז²⁹ הענין שבזה, שמאחד את כל המדות, שכללותם הם ג' מדות, ועמהם מתקיף (אַטאַקירט ער) את המדות דלעו"ז, ואז נעשה נצחון מלא, עד לאופן דפדה בשלום נפשי מקרב ליו³⁰. וענין זה נעשה בפועל ע"י יציקת השמן בנרות, וענינו בעבודת האדם, ששמן מרמז על ענין החכמה³¹, ויציקת השמן (חכמה) בנרות (מדות) הו"ע המשכת המוחין אל המדות, וכיון שאין אדם עובר עבירה אא"כ נכנס בו רוח שטות³², הרי מובן, שכאשר מאיר אצלו השכל האמיתי (שכולל ומתחיל מענין החכמה), הרי זה פועל פעולתו בענין הנצחון באופן ששולל הענין דלאום מלאום יאמץ.

(ד) **והנה** נוסף על האמור לעיל בנוגע לפעולת אהרן בהדלקת נרות המנורה שבביהמ"ק שמשם אורה יוצאה לכל העולם (שנעשה מואר ונעלה יותר כו'), הנה לכל לראש ישנו לפנ"ז עיקר הענין שבהדלקת הנרות ע"י אהרן שהי' בשביל בני", ואצלם גופא העיקר הוא בשביל נשמותיהם, ובה גופא העיקר הוא בנוגע לתכלית ופנימיות הנשמה, שזהו הענין שאני נבראתי לשמש את קוני³³. וכמודגש גם בכך שהענין שמשם אורה יוצאה לכל העולם הוא עי"ז שעדות היא (נר המערבי, שלא הי' בו שינוי, והי' מאיר הן ביום והן בלילה) לכל באי עולם שהשכינה שורה בישראל⁷.

והענין בזה, כפי שמבאר רבינו הזקן בדרושים על הפסוק בהעלותך את הנרות³⁴, ש"כללות נש"י נקרא מנורה ויש בה בחי' ז' נרות

23) רות ד, יח. וראה שמו"ר פ"ל, ג.
 24) ראה מיכה ב, יג.
 25) סה"מ תרנ"ט ע' קמו ואילך. סה"מ תש"ד ס"ע
 26) תהלים נה, יט.
 27) ראה זח"ב פז, ב. קמו, ב ובהגהת
 28) הרח"ו שם. מאורי אור אות ש סעיף מח
 29) וביאר נתיב שם.
 30) סוטה ג, א.
 31) משנה ובריייתא סוף קידושין.
 32) לקו"ת ר"פ בהעלותך (כט, ג). וראה גם תר"א מקץ לג, סע"ג.
 33) ראה רש"י תולדות שם. מגילה ו, א.
 34) ראה סוכה נב, ב. קידושין ל, ב.
 35) ויצא כט, ג. וראה ד"ה ויהי והנה באר
 בשדה להצ"צ — נעתק ב"התמים" חוברת ג
 ע' ז (קכ, א). נדפס לאח"ז בקונטרס בפ"ע —

שהם ז' מדרגות בעבודת ה'", והיינו, ששבעת הנרות הם שבעה סוגים שיש בנש"י מצד עבודתם. ובהם פועל אהרן שיאירו אל מול פני המנורה,⁸ והיינו, שגם בנר האמצעי (פני המנורה) נפעל שיאיר אל מול פני המנורה, שזוהי הפנימיות של נר האמצעי³⁵, בדוגמת קו האמצעי שעולה בפנימיות הכתר (דאע"פ שכל הקוים עולים בפנימיות הכתר, הרי קו האמצעי עולה באמיתיות פנימיות הכתר)³⁶. ומזה נמשך אח"כ גם בנוגע לעבודתם של ישראל בגלוי, שנמשך מבחי' היחידה שבנפש להיות ואהבת את הוי' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך³⁷, עם כל הפירושים שבדבר. ולאחרי שענין זה נפעל אצל כל אחד מישראל בהיותו בביהמ"ק, ה"ה לוקח זאת עמו בבואו אח"כ איש תחת גפנו ואיש תחת תאנתו³⁸, ועי"ז נמשך אח"כ בעולם כו'.

וזהו גם מה שממשיך בתו"א³: "והנה, יש עולם שנה נפש³⁹, וכשם שהי' אהרן ממשיך המשכת אור החכמה בעולם, שהן ז' בחי' ומדות עליונות שבסדר והנהגת העולם, כך הי' ממשיך אור החכמה בנפש ישראל, שהם יוצאי ירך יעקב שבעים נפש⁴⁰, נגד בחי' ז' הנרות (כפי שהם בשלימות, שכל אחד כלול מעשר), והם יוצאי ירך יעקב, יו"ד עקב⁴¹, דהיינו, בחי' יו"ד הוא בחי' חכמה⁴² [שזהו"ע השמן, וכמ"ש ביעקב ויצוק שמן על ראשה⁴³], הנמשכת ומשתלשלת בבחי' עקב וסוף המדרגות התחתונות". והיינו, שהיו"ד שבנשמה (ועד לקוצו של יו"ד שבנשמה, שהיא בחי' היחידה) נמשך וחודר בכל הגוף עד לעקב שבגוף, שעם היותו התחתון בתחתון שאין תחתון למטה הימנו, הנה גם שם נמשך היו"ד, ועד שנעשים ענין אחד — תיבת אחת: יעקב. וממשיך בתו"א: "וזהו וידו אוחזת בעקב עשו"⁴⁴, כי, ידו, אותיות יו"ד, אוחזת [שלשון זה מורה על אחיזה בתוקף שפועלת נצחון המלחמה כו'] את העקב של עשו, לבלתי נתון לו תוקף התפשטות וממשלה, רק להכניעו תחת הקדושה ולאכפיי' לס"א". ועד שנעשית כל השתלשלות הענינים שלאח"ז — וימכור את

40) שמות א, ה.
41) פרדס שער כג (שער ערכי הכינויים)
בערכו. עץ חיים שער ג (שער סדר האצילות)
פ"ב. תו"א ויצא כא, א.
42) ראה עץ חיים שם פ"א.
43) ויצא כח, יח. וראה תו"א שם, ב.
44) תולדות כה, כו.

35) ראה גם מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ו
ע' קצט. מאמרי אדמו"ר האמצעי הנחות
תקע"ז ע' קסה.
36) ראה תורת חיים נח סה, ב.
37) ואתחנן ו, ה.
38) מלכים"א ה, ה.
39) ראה ספר יצירה פ"ג מ"ג ואילך.

בכורתו ליעקב⁴⁵, ועד לענין דוישקהו (כמבואר בסדרה שלפנ"ז)⁴⁶, ועד לענין דועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה להוי' המלוכה⁴⁷.

ה) **אמנם** כמה דברים אמורים, כאשר העבודה היא כתיקונה, ובלשון הידוע: בשנים כתיקונם. אבל כשנכנסו יוונים להיכל, דהיכל הוא ה"י כ"ל⁴⁸, נקודה בהיכלא⁴⁹, ואעפ"כ נכנסו לשם כו', ועד שבא בפועל הענין דטמאו כל השמנים שבהיכל, והיינו, שמתגנבים (כאפן זיך אריין) גם איזה ענינים של דעות בלתי רצויות, ועד לדעות שהם היפך הטוב והקדושה והרצוי, אזי יש צורך בעבודה מיוחדת, שזוהי העבודה הקשורה עם כהן גדול, שלכן, כדי שיהי' התיקון בשלימותו, לא הספיק מה שגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום, אלא אחרי שנכנסו להיכל היו צריכים לחפש ולמצוא פך אחד של שמן שהי' חתום בחותמו של כהן גדול.

והענין בזה, דהנה, כללות ענינו של כהן הוא עבודת ה', וכפשטות הענין דלשון כהונה שירות הוא⁵⁰, לעמוד לפני הוי' לשרתו⁵¹. ובזה גופא יש כמה דרגות, ובכללות הם ג' הדרגות הידועות עד לדרגא השלישית והעליונה שנקראת בשם כהן גדול⁵², למעלה ממדידה והגבלה. וענינה בעבודה, דהנה כתיב⁵³ ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, והיינו, שכל אחד מישראל עבודתו היא באופן של כהן, לעמוד לשרת לפני הוי', ובזה גופא יש זמן שצריך להמצא אצלו (סד'ארף ביי אים געפונען ווערן) פך אחד של שמן שחתום בחותמו (לא רק של כהן סתם, אלא דוקא) של כהן גדול, שבעבודת הוי' הו"ע המס"נ.

והנה מס"נ כדבעי ענינה מסירת הרצון⁵⁴, מבלי להתחשב בחשבונות שלו (כולל גם ע"פ חשבון דקדושה), שזהו מעטים כנגד רבים וחלשים כנגד גבורים, ונמצאים בגלות, וגלות יון, שמלחמתם היתה מלחמה רוחנית (כמבואר בארוכה בדרושי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו⁵⁵), וכמבואר בהמשך המאמר בתו"א⁵⁶, "שהיוונים לא בקשו לשלוח ידם רק

---

45) שם לג.	52) ראה גם ביאורי הזהר לאדמו"ר
46) וישלח לג, ד.	האמצעי מג, סע"ב. ולהצ"צ ח"א ע' קיד. ח"ב
47) עובדי' א, כא. וראה פרש"י וישלח	ע' תרפח. ע' תרצג. אוה"ת ויצא קפח, א.
שם, יד. ב"ר פע"ח, יד. ועוד.	53) יתרו יט, ו.
48) זח"א צד, ב. מאורי אור אות ה סעיף יא.	54) ראה תו"א מקץ לו, ב. סה"מ תש"ט
49) ראה זח"א ו, א. תקו"ז ת"ה (יט, א).	ע' 227 בהערה.
לקו"ת ר"פ ראה.	55) ראה סה"מ תרצ"ב ע' קפה ואילך.
50) פרש"י תצוה כח, ג.	וש"נ.
51) עקב י, ח.	56) ל, א.

להשכיחם תורתך ולהעבירם כו', וכמארוז⁵⁷ שאמרו כתבו לכם על קרן השור כו', פי', לפי שכל העובדי כוכבים יש להם נה"ב מפני שור, אלא שהם מקבלים מבחי' הפסולת והשמרים, בחי' קרנים וטלפים כו' [דבר טפל שאין לו חשיבות בפני עצמו, שלכן אינו מקבל טומאה כו'⁵⁸], שאין עולים ונכללים בקדושה כו', ורצו (היוונים) שגם יכתבו על קרן השור, שיקבלו מבחי' קרנים וטלפים כו', שלא ליכלל בקדושת אדם העליון, וזהו שאין לכם חלק כו' (באלקי ישראל, רח"ל). וישראל היו חלשים ומעטים בזמן ההוא, ואעפ"כ מסרו נפשם על קדוש השם כו'". והיינו, שענין המס"נ הוא באופן שאינו עושה חשבון כלל, ואפילו כשאינו רואה איך (מיט וואָס) יוכל להתגבר (בייקומען) על חושך העולם, ובפרט בהיותו מועט וחלש גם ברוחניות. אך על זה אומרים לו, שברגע כמימרא, בשעתא חדא וברגעא חדא⁵⁹ ביכלתו להפוך את המעמד ומצב מן הקצה אל הקצה, אלא שבשביל זה צריך לעמוד בתנועה של "חדא" — עי"ז שיהי' אצלו בהתגלות בחי' היחידה (שבכחה מוסר את נפשו), שמקשרת אותו עם בחי' יחיד חי העולמים⁶⁰, ומזה נמשך אח"כ בבחי' (יחיד חי העולמים) מלך, עד למלך העולם, בעולם למטה, ועד שנמשך בעבודתו הרוחנית הענין דמסרת גבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים (מבלי הבט על כך שבעבר הי' ענין הגבורה והריבוי באופן בלתי רצוי, גבורה וריבוי דלעו"ז). ועי"ז נעשה הענין דלהודות ולהלל לשמך הגדול⁶¹, שמתגלה (לא רק שמך סתם, ז' השמות שאינם נמחקים, אלא) שמך הגדול⁶², והגילוי הוא בב' האופנים דהלל והודאה, שהם ב' קוין בעבודה, הן ענין ההלל, מלשון בהילו נרו⁶³, שהו"ע הגילוי מלמעלה למטה, והן ענין ההודאה (כמו מודים אנחנו⁶⁴) שהו"ע הקבלת עול, מלמטה למעלה, כמבואר בארוכה בדרושים⁶⁵.

(ו) **וי"ל** שזהו גם הביאור במ"ש בתו"א ש"יש עולם שנה ונפש" (לא רק עולם ונפש, שמנפש נמשך בעולם, כנ"ל, אלא גם שנה), שענין זה קשור עם העבודה שזמנה בשנה הוא בימי חנוכה. והענין בזה, דהנה, ימי חנוכה הם במספר שמונה, ובהם מדליקים שמונה נרות, שהם כנגד שמונה נסיכי אדם⁶⁶, שזהו ענין של מקיף כו'. והיינו, שלא די

57 "בב"ר פ' ט"ז [ד] ופ' מ"ד [ז]" תשי"ז (לקמן ע' רי).

(תו"א שם). 63 איוב כט, ג.

58 ראה חולין קיז, ב. 64 דברי הימים א' כט, יג. תפלת

59 זח"א קכט, סע"א. העמידה. וראה תו"א בשלח סו, ב.

60 ראה תו"א מקץ מ, ג. ועוד. 65 ראה גם תו"א וישב ל, א.

61 הודאת "ועל הניסים" דחנוכה. 66 מיכה ה, ד. סוכה נב, ב. וראה תו"א

62 ראה גם ד"ה ואתה ברחמיך הרבים מקץ לג, סע"ג ואילך.

בשבעה נרות כפי שהי' בזמן שביהמ"ק קיים, כיון שצריך להאיר את העולם כפי שהוא בזמן הגלות, ובשביל זה לא מספיק הגילוי דכי אתה נרי הוי' ⁶⁷ (שזהו"ע שבעה נרות), אלא יש צורך בהוספה דוהוי' (בתוספת וא"ו ⁶⁸) שיגי' חשכי' ⁶⁷, להאיר את החושך שלי (חשכי'), היינו, החושך הקשור עם העבודה שבנפש (כיון שנתרחקנו מעל אדמתנו ואין אנו יכולים לעלות כו' ולהשתחוות כו' ⁶⁹, כמבואר בארוכה בדרוש שבלקו"ת פ' ברכה ⁷⁰), ובשביל זה יש צורך בהוספה (והוי') של יום השמיני, ועד שע"ש זה נקראים כל הימים (החל מהתחלת העבודה ביום הראשון) בשם שמונת ימי חנוכה. ועי"ז נעשה הענין דיגי' חשכי, היינו, שעוד בזמן הגלות, במעמד ומצב דמשתשקע החמה ², יש בכחו של כל אחד מישראל להחליט ולהדליק נר חנוכה (באמרו אשר קדשנו במצוותיו וצווננו להדליק נר חנוכה, כיון שזהו רצונו של הקב"ה, והקב"ה נותן לו כח כו', אבל הקב"ה זקוק כביכול אליו שהוא יקיים את המצוה), ובאופן שמאיר (לא רק אצל עצמו, אלא האור שמאיר לעצמו מאיר גם) על פתח ביתו (וגם) מבחוץ ², והיינו, שמאיר — בפשטות, ועאכו"כ ברוחניות — לא רק את הבית, אלא גם את פתח הבית, ועד שמאיר את פתח הבית כפי שהוא מבחוץ, ופועל שתכלה רגל מן השוק, עד דכליא רגלא דתרמודאי ², אותיות מורדת ⁷¹.

וענין זה נמשך אח"כ בכל השנה כולה מהעבודה וההארה שבימי חנוכה, ובפרט שזוהי עבודה שעלי' נאמר ⁷² שהנרות הללו אינם בטלים לעולם, ללא שינוי, הן בזמן הגלות, והן בזמן שיבוא משיח צדקנו, שגם אז לא יבטלו ימי חנוכה ⁷³, כולל גם הענין דנרות חנוכה, שאינם בטלים לעולם. ובקרוב ממש נזכה לראות זאת בפועל, בכיאת משיח

וחפץ אחר כלל .. והשתחוואה זו היו מקבלים ישראל .. בבהמ"ק וכו'."

71) עמק המלך שער קרית ארבע ר"פ קיא (קח, א). קהלת יעקב ערך תרמוד. וראה אוה"ת חנוכה (בראשית ח"ה) תקמא, ב. סה"מ תר"ל ע' מו. תרמ"ג ע' מט. המשך תער"ב פשפ"ה (ח"ב ע' תשצג. בהוצאה החדשה — ח"ד ע' א'עב). סה"מ תר"ס ע' סג ואילך. תרע"ח ע' קיז. וראה אג"ק חכ"ז ע' רחצ בהערה.

72) רמב"ן ר"פ בהעלותך.

73) ראה מדרש רז"ל הובא באגרת הטיול דרוש אות מ'. ספר החיים ח"ג רפ"ז.

67) שמואל"ב כב, כט. וראה תו"א שם מ, ב ואילך. אוה"ת חנוכה (בראשית ח"ב) שב, א.

68) ראה תו"א שם לד, א. מא, א.

69) מוסף דשלוש רגלים.

70) צח, ב (ושם: "וצריך להבין .. למה אין אנו יכולים, בשלמא לעלות ולראות א"א מפני היד כו', אבל ההשתחוואה אפשר להיות בכל מקום לפניו ית' .. ולמה צריך לזה בהמ"ק דוקא. אך הנה יש שני בחינות בהשתחוואה .. יש השתחוואה בבחי' חיצונית שמכניע את הגוף שלא ימרוד אבל עיקר רצון ופנימית הנפש אינה מבוטלת .. משא"כ בחי' ההשתחוואה בבחי' פנימי' הוא בחי' בטל רצונך מפני רצונו שאין לו רצון

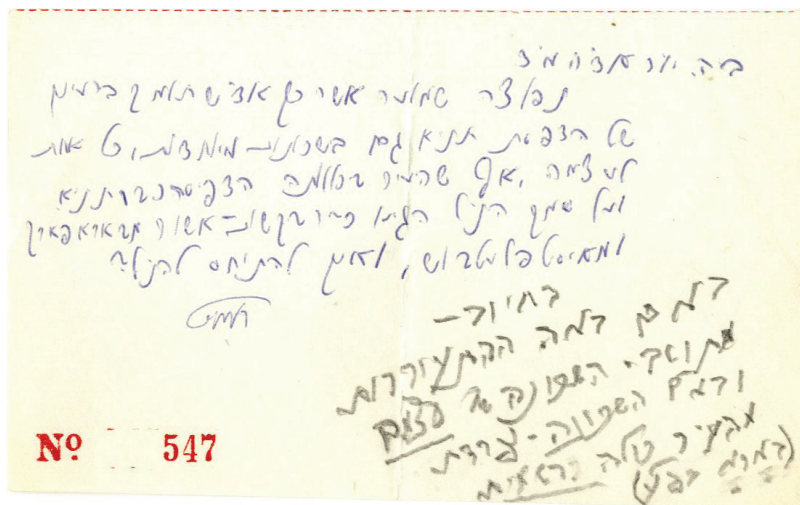
צדקנו, שיבנה ביהמ"ק במקומו⁷⁴, ושם — והדליקו נרות בחצרות קדשך, להודות ולהלל לשמך הגדול⁶¹, ובמהרה בימינו ממש.

(74 רמב"ם הל' מלכים ספ"א.)

הוספה

[יו"ד אד"ר, ה'תשד"מ]

בחוב — באם באה ההתעוררות מתושבי השכונה שיי **עצמם**,
ובאם השכונה — נפרדת מהעיר כולה **רשמית** (באָרָאָ בפי"ע).

מצילום כתי"ק, על גליון מכתבו של המזכיר רחמ"א חדקוב בתאריך זה — בו כותב*:
"נפוצה שמועה אשר כ"ק אד"ש תומך ברעיון של הדפסת תניא גם בשכונות מיוחדות, כל אחת
לעצמה, אף שהעיר בכללותה הדפיסה כבר תניא, ועל סמך הנ"ל הגיעו כבר בקשות-אשור
מבאָרָאָ-פּאָרק ומאיסט-פלעטבוש, ואיך להתיחס להנ"ל?".

(* בהמשך להוראת רבינו (ראו "שלשלת היחס וראשי פרקים מתולדות בית רבינו" — "היום
יוס" בתחלתו — שנת תשד"מ): "להדפיס ספר התניא בכל עיר ועיירה שיש בה יהודים (שלא נדפס
שם ע"ע)". וראה גם "משיחות ש"פ בא, ג' שבט ה'תשד"מ — בענין ההשתדלות בהדפסת ספר
התניא בכל עיר ועיירה בה דרים יהודים" (לקרו"ש חכ"ו ע' 320 ואילך). ובכ"מ.

לעילוי נשמת

הרה"ת ר' שלום ב"ר יצחק זלמן ז"ל
שליח רבותינו נשיאינו בעיר פיטסבורג
נפטר כ"ד כסלו, ערב חנוכה, ה'תשנ"ה

פוזנר

הרה"ת הרב מרדכי דוב ב"ר צבי הירש ז"ל
שליח הראשון לערי השדה בארצות הברית
נפטר ג' כסלו, ה'תש"פ

אָלטיין

ת' נ' צ' ב' ה'

ולזכות

התמים מנחם מענדל הכהן שיחי ראָזענפעלד
לרגל הכנסו לעול המצוות — כ"ו כסלו ה'תש"פ

נדפס על ידי ולזכות

הרה"ת ר' יעקב יהודה ליב וזוגתו מרת חוה שיחיו אָלטיין
ומשפחתם שיחיו לאורך ימים ושנים טובות